

ZAVIČAJ

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu historiju

Broj 49
Godina XXV
Maj, 2020.
[str. 119-122]

© Monos 2020

Bahrija Džananović: komandantska hrabrost i požrtvovanost koja zadivljuje, odlučnost koja začuđuje...

Samir Nukić

Ovo je autorizovan tekst Oproštajnog govora na komemorativnoj sjednici povodom smrti komandanta 212/222 oslobodilačke brigade, pukovnika Bahrije Džananovića, održanoj u velikoj sali Bosanskog kulturnog centra u Gračanici, 21. 1. 2020. Iako je sastavljen za jednu konkretnu i tužnu prigodu, tekst sadrži niz podataka koji su od velikog značaja za kulturu sjećanja na svijetle likove i važne događaje iz nedavne prošlosti kako Gračanice, tako i čitave Bosne i Hercegovine. Autor teksta je ratni načelnik Štaba 212/222. oslobodilačke brigade, brigadir u mirovini.

Ključne riječi: Bahrija Džananović, Gračanica, 212. oslobodilačka brigada, Lukavac

Uvažena i poštovana porodico rahmetli Bahrije Džananovića, poštovani suborci iz odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992 -1995., predstavnici javnog i političkog života Općine Gračanica, Lukavac, Doboj Istok, Banovići i Tuzlanskog kantona, dame i gospodo!

U znak sjećanja na osobnost i djelo našeg prijatelja, suborca, oficira i komandanta, rahmetli Bahriju Džananovića, ispred Udruženja ratnih veterana 212.Bobr/222. Obr Armije RBiH pokušat ću u kratkim crtama da sve prisutne podsjetim i istaknem ogroman doprinos i značaj, koji je komandant Džananović pružio u odbrani države BiH. Prije svega, u svoje lično ime i u ime saboraca, upućujem porodici rahmetli Bahrije Džananovića riječi iskrenog saučešća i dubokog poštovanja.

Poštovana porodico, dame i gospodo !

Rahmetli Bahrija Džananović je bio među najboljim komandantima i vođama koje je iznjedrila Armija RBiH u odbrambeno-oslobodilačkom ratu 1992–1995, u potrebi očuvanja međunarodno priznate Republike BiH i opstanka naroda i svih njenih građana, potrebi odbrane neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti suverene i međunarodno priznate države Republike BiH i potrebi odbrane univerzalnih civilizacijskih vrijednosti i tekovina na ovim prostorima.

Da je to tako, pokazuje i bogati ratni put i uspjesi koje je 212.Bobr/222.Obr ostvarila i ugradila u državu BiH, a na čijem čelu je od samog njenog formiranja, pa do kraja rata bio upravo komandant Bahrija Džananović.

Upoznao sam ga u ratnim okolnostima, u početnom periodu rata i to na ratištima u z/o 2. Korpusa, gdje su se vodile teške i odsudne borbe za odbranu Gradačca, Olova, Doboja, Bosanske Posavine kao i deblokadi jedine preostale putne komunikacije prema slobodnoj teritoriji, na području općine Vareš. To ga je u najvećem dijelu i odredilo, da mu se od strane pretpostavljenih, povjeri jedna od najsloženijih pozicija u Armiji RBiH, dužnost komandanta oslobodilačke brigade. Upravo je razmjena stečenih iskustava u ovakvim teškim i bremenitim izazovima, spojilo nas, borce manevarskih jedinica iz Lukavca, Gračanice, Doboj Istoka u misiji pripreme, formiranja i vođenja 212. Bobr, brigade koja je formirana sa ciljem promjene paradigme vođenja rata i oružane borbe na ovim prostorima. Odlukom komandanta OG-2 Osmana Puškara, rahmetli Bahrija Džananović postavlja se za komandanta prve Bosansko oslobodilačke brigade u Republici Bosni i Hercegovini, od kada i datira moja intenzivna suradnja sa njim. Ostavljao je dojam odlučnog oficira koji zna što želi, miran, staložen, racionalan i dobronamjeran, kakvog ga pamtim do kraja njegovog života. Takvu percepciju o Bahriji nosim i danas.

Bio je jedan od onih, koji je shvatao da se mora promijeniti pristup daljem vođenju

rata i oružane borbe, kako bi se odbranila slobodna i oslobodila privremeno okupirana teritorija. Da je to tako, pokazuju i uspjesi koje je 212. Bobr ostvarila pod njegovim vođstvom i komandom. Istaknut ću samo najznačajnije: oslobađanje objekta "Restoran FSL–Vijenac", poznatije kao "Stambene" u z/o 117.Bbr, sa kojeg je neprijatelj kontrolirao glavne pravce prilaza i bio istureno borbeno osiguranje objekta Vijenac; oslobađanje strateški važnog objekta Vijenac u z/o 117. Bbr Lukavac, što se ispostavilo kao strateška prekretnica za Armiju RBiH iz odbrambene u oslobodilačku fazu rata; oslobađanje strateški važnog i dominantnog objekta Vis, u z/o111.Bbr Gračanica; oslobađanje objekta Trepala–Skresci u z/o 117. Bbr Lukavac, kada su snage Armije RBiH kroz ovaj oslobodilački poduhvat otvorile vrata Ozrena i nagovijestile konačno oslobađanje privremeno okupirane teritorije Općine Lukavac i Banovići; posebno se ističe i znakovito je njeno učešće u oslobađanju Vozuće i jugoistočnih dijelova planine Ozren, gdje su jedinice 212. Bobr izvodile ofanzivna borbena dejstva kao udarna pesnica 22.dKoV, u sastavu združenih snaga 2. Korpusa.

S obzirom na navedeno, neosporna je činjenica da, je vodeći brigadu u svom djelovanju i postupanju, mudrošću, lukavošću, znanjem i vještinama, na najbolji mogući način, demonstrirao sve aspekte operativno-taktičkog umijeća i umijeća ratovanja. Vodstvo kao primarna kategorija komandantove odgovornosti i vojne vještine, koje pokrivaju područja sposobnosti vođa su, došle do punog izražaja njegovim shvatanjem i primjerom kako to treba raditi. Pamtim ga i kao komandanta i pretpostavljenog, koji je uvijek na prvo mjesto stavljao i stalno imao prisutan osjećaj brige o ljudima koji su mu povjereni, zdravog i vedrog duha koji nas je nosio i u najtežim trenucima do cilja i čovjeka koji je imao domaćinski odnos prema dodijeljenim resursima. Nažalost, 87 pripadnika iz sastava 212.Bobr/222.Obr je poginulo

i položilo živote za Republiku BiH i slobodu svih nas, 190 boraca je teško, a 247 lakše ranjeno i zasigurno znam da je to nosio negdje duboko u sebi.

Poštovani komandante, nikada dok smo živi, nećemo dozvoliti da se sjećanje na njih i na Vas izbriše.

Svaka naša akcija je bila do u detalje razrađena, satima, danima i noćima analizirana, da se ne bi što zaboravilo i propustilo, sve u cilju da izvršimo zadatak bez gubitaka ljudskih života. Timski duh komande i jedinica, koji je uspostavljen od prvog dana egzistiranja brigade, je upravo na čelu sa tobom, bio primjer ostalima i putokaz za uspjeh. Tvoja mirnoća, mudrost i stalženost u kriznim situacijama, je u dobroj mjeri oblikovala akcije i davala dodatnu sigurnost svim borcima, znajući da si krajnju odgovornost, kako to vojna profesija i nalaže, nosio odvažno i časno, kako to čine ratnici. Sjećam se kao danas, našeg početka, priče o 212.Bobr, kada si u kritičnom vremenu nedostatka hrane, opreme i ostalog govorio "Nemojte išta da tražimo, dok nešto ne uradimo". Tako je i bilo, uz visok borbeni moral, ratni zanos i pravilno vođstvo, uspjeli smo ostvariti velike uspjehe.

Komandantska hrabrost, požrtvovanost koja zadivljuje, odlučnost koja začuđuje—bile su karakteristike koje su te krasile. Svojim primjerom si pokazivao, kako vođstvo može biti od presudnog značaja za krajnji ishod situacije, odnosno kako odlučnost i samopouzdanje vođa mogu zaustaviti i daleko nadmoćnijeg neprijatelja. Riječi kojima si najbolje opisao jedinicu koju si vodio, izrečena je u jednoj rečenici i koja je kao takva ušla u historiju, "Ne tvrdim da je najdisciplinovanija, ni najbolja, ali da je najjača to tvrdim". Tvoj put, na planu daljnje izgradnje i jačanja države BiH nastavljen je i u miru sa istim intenzitetom i nesebičnim angažiranjem na izgradnji i jačanju jedinica Armije RBiH, Vojske FBiH, nakon čega je rahmetli Bahrija Džananović umirovljen u ličnom činu pukovnika. Posljednje dvije godine, bio

je aktivno posvećen radu u okviru Udruženja veterana rata 212.Bobr/222.Obr, na podizanju i razvijanju kulture sjećanja na događaje iz odbrambeno oslobodilačkog rata 1992-1995, kao počasni predsjednik Udruženja.

Poštovani komandante,

Sjećanje na tebe i tvoj doprinos u odbrani države BiH neće izblediti, jer će to u budućnosti biti jedan od zadataka tvojih suboraca, prijatelja i svih dobrih ljudi koji su te poznavali, a tvoje mjesto i uloga, će ostati zapisani u monografiji 212.Bobr/222.Obr, koju smo već preliminarno i okvirno kao naredni projekat pozicionirali. I na kraju, još jednom, izražavam duboko poštovanje i iskreno saučesće porodici rahmetli Bahrije Džananovića, njegovim prijateljima i suborcima i želim posebno naglasiti da svi zajedno možemo biti ponosni što smo za sina, oca, supruga, brata, komandanta, prijatelja i nadasve dobru i plemenitu ljudsku dušu, imali tebe, Bahriju Džananovića.

Neka ti je vječni rahmet i lahka ti zemlja bosanska.

SUMMARY COMMANDER'S COURAGE AND A WILL FOR SACRIFICE THAT AMAZES, STUNNING DETERMINATION...

This is the authorized text of the Farewell Speech given at the commemorative session on the occasion of the death of the Commander of the 212/222 Liberation Brigade, Colonel Bahrija Džananović, held in the Great hall of the Bosnian Cultural Center in Gračanica on the 21st of January 2020. Although it was composed for a specific and sad occasion, the text contains data that is of great importance for the culture of remembrance, our memory of bright characters and important events of the recent past of both Gračanica and the whole of Bosnia and Herzegovina. The author of the text is the Chief of staff of the 212/222 Liberation Brigade, retired brigadier. Keywords: Bahrija Džananović, Gračanica, 212 Liberation Brigade, Lukavac.

